

A juh és kecske piaci rendtartása az Európai Unióban

Piaci rendtartások az Európai Unióban sorozat része

A Magyar Agrárkamara információs kiadványa

Az EU mezőgazdasági jogi szabályozásának napi követését elősegítő, GAK Kht által működtetett EU-Info szolgáltatás felhasználását megkönnyítő segédlet.

<http://www.eu-info.hu>

2004

A juh és kecske piaci rendtartása az Európai Unióban

A rendtartás célja, a termékkör meghatározása

A rendtartás célja

- a juh- és kecskehús termelés fejlesztése, a termékminőség javítása
- a termelők megfelelő életszínvonalának biztosítása
- a piac stabilizálása
- a fogyasztók ellátása méltányos áron, megfelelő minőségű juh- és kecskehús termékekkel

Termékkör meghatározása

- Bárány (legfeljebb egy éves)
- Élő juh és kecske, kivéve a fajtisza tenyészállatot
- Friss, hűtött vagy fagyasztott juh- vagy kecskehús és belsőségek
- Csontos és kicsontozott sózott, sós lében pácolt, szárított vagy füstölt juh- és kecskehús és belsőségek
- Juh- és kecske faggyú
- Egyéb nyersen előkészített vagy tartósított juh vagy kecske vágási melléktermékek, belsőségek, főzött vagy nyers hús vagy belsőség keveréke

Árjelentési rendszer, árjegyzés

A Bizottság meghatározott szabályok alapján jegyzi a juhfélék, és azok húsának árát. Ha a Közösség piacán jegyzett árak számottevően emelkednek vagy csökkennek, és ez a helyzet valószínűsíthetően folytatódni fog, zavarva, vagy zavarral fenyegetve a piacot, a tagállamok intézkedéseket hoznak a piaci egyensúly helyreállítása érdekében.

Jogszabályi háttér: 2529/2001/20-21.

Magántárolás

A magántárolási támogatás célja, hogy - a juhhús felesleg ideiglenes kivonásával a piacról -, a további árcsökkenést megakadályozza. A magántárolási támogatás meghirdetésére akkor kerül sor, ha a piaci árak egy vagy több árjegyzési területen, egy előre meghatározott szint alá esnek.

A támogatás pályázatos, vagy előirányozási formában nyújtható. Pályázat esetében a legkedvezőbb ajánlatot adó pályázó nyer. A második esetben a Bizottság előre meghatározza a támogatás összegét.

A magántárolással járó kötelezettségek teljesítésének biztosítása érdekében a pályázó tonnánként 120 eurót köteles biztosítékként befizetni. A tárolás előírás szerinti végrehajtása esetén a biztosítékot visszafizetik.

A magántárolási támogatásra vonatkozó pályázatokat a jogszabályokban meghirdetett intervenciós ügynökségekhez kell benyújtani. A pályázati eljárás keretében megpályázható tárolási időszak általában három hónap. A magántárolókra vonatkozóan a tárolási időszak tényleges hosszát azonban a tárolást végző határozza meg. A tárolási időszak minimálisan három, maximálisan hét hónap lehet. Amennyiben a tárolási időszak meghaladja a három hónapot, a támogatás összege tonnánként napi 1,2 euró hozzájárulással emelkedik. A legkisebb tárolható mennyiség szerződésenként négy tonna csontos hús. A biztosíték összege tonnánként 120 euró.

Jogszabályi háttér: 2529/2001/12., 3447/1990/2-3-4.

Anyajuh, anyakecske jövedelemtámogatása

A rendeletben előforduló meghatározások

- a) "termelő" olyan gazdálkodó (természetes vagy jogi személy) aki a Közösség területén juh-, vagy kecskefélék tartásával foglalkozik;
- b) "gazdaság" minden olyan termelési egység, amelyet a termelő kezel, és amely valamely tagállam területén található;
- c) "anyajuh" minden olyan, a juh fajhoz tartozó nőivarú állat, amely már legalább egy alkalommal ellett, vagy legalább egy éves;
- d) "anyakecske" minden olyan, a kecske fajhoz tartozó nőivarú állat, amely már legalább egy alkalommal ellett, vagy legalább egy éves.

A juh-tartó kérelem esetén anyajuhtartási jövedelemtámogatást kaphat.

Anyakecske után olyan meghatározott területeken lehet támogatást igényelni, ahol:

- a kecsketartás főleg kecskehús-termelésre irányul;
- a kecsketartási és juhtartási technológiák hasonlóak.

A jövedelemtámogatás összege évente

- anyajuhonként 21 euró.
- Azon termelők esetében, akik juhtejet vagy juhtejből készült termékeket értékesítenek: anyajuhonként 16,8 euró,
- anyakecske után 16,8 euró, amennyiben a tartás célja kecskehús előállítás.

Jogszabályi háttér: 2529/2001/4.

Kiegészítő jövedelemtámogatás

Kiegészítő jövedelemtámogatást kaphatnak azok a termelők, akik az adott tagállam területén olyan helyen gazdálkodnak, ahol a gazdaságon belül legalább 50% a kedvezőtlen adottságú terület, ahol a juh- és kecsketartás hagyományos tevékenység, vagy jelentős mértékben járul hozzá a vidék gazdaságához. Ezeket a területeket a tagállamok határozzák meg.

Kiegészítő jövedelemtámogatást kaphat az a termelő is, aki vándorlegeltetést folytat és megfelel a következő feltételeknek:

- a támogatási kérelemben szereplő állatok legalább 90%-a, legalább 90 egymást követő napon át a kedvezőtlen adottságú területen legel, és
- a gazdaság telephelye olyan területen található, amelyre a tagállam azt állapította meg, hogy ott a vándorlegeltetés hagyományos gyakorlat, a vándoroltatás azért szükséges, mert a legeltetési időszakban nem áll kellő mennyiségű szálastakarmány rendelkezésre.

A kiegészítő jövedelemtámogatás összege :

- anyajuh vagy anyakecske után 7 euró.

A támogatási jogosultságról a tagországok maguk döntenek, az ágazat és a tagállam érdekeit figyelembe véve.

Jogszabályi háttér: 2529/2001/5., 1257/1999.

A jövedelemtámogatás kifizetése

Az anyajuhok, -kecskék utáni jövedelemtámogatás kifizetésére az ellenőrzés megtörténte után kerül sor, de legkorábban a kérelmezés évében, október 16-után, és legkésőbb a rá következő év március 31-ig.

A juhok és kecskék esetében is bevezetésre kerül az állatok krotáliával történő jelölése. Az új azonosítási és nyilvántartási szabályokat előíró rendelet hatálybalépése után, jövedelemtámogatás csak akkor adható, ha az állatokat e szabályoknak megfelelően azonosították és tartották nyilván.

Jogszabályi háttér: 2529/2001/6., 3508/1992.

Egyéni határértékek

Azt a legalacsonyabb állatlétszámot, amely után egy-egy termelő támogatást igényelhet, a tagállam határozza meg 10-50 db között.

2002. január 1-jén a termelőnkénti egyéni felső határ azonos azon jövedelemtámogatási jogok számával, amelyeket a termelő 2001. december 31-én birtokolt, vagyis 2001. december 31-én hány állat után volt jogosult támogatást igénybe venni.

A tagállamok feladata arról intézkedni, hogy területükön a jövedelemtámogatási jogok összege 2002. január 1-jétől ne haladja meg a tagállam számára meghatározott nemzeti felső korlátokat, és fenntartsák a nemzeti tartalékokat.

Amennyiben a tagállamra megállapított korlátokat nem tartják be, úgy az egyéni felső határ csökkenthető és a csökkentést kompenzációs kifizetés nélkül hajtják végre. Az egyéni felső határ csökkentésénél az alábbiakat veszik figyelembe:

- Milyen arányban használták ki a termelők egyéni felső határukat a 2001-es évet megelőző 3 referencia évben
- Azokat a büntetéseket, amelyek alapján nem, vagy csak csökkentett jövedelemtámogatást fizettek legalább egy referencia évben,
- Azokat a különleges körülményeket, ami miatt a kifizetések legalább egy referencia évben jogosulatlan kifizetések történtek.

Jogsabályi háttér: 2529/2001/8., 10.

Jövedelemtámogatási jog átruházása

Ha a termelő eladja, vagy egyéb módon elidegeníti gazdaságát, minden jövedelemtámogatási jogát átruházhatja arra a személyre, aki átveszi a gazdaságát. A termelő azonban gazdaságának átruházása nélkül is átadhatja jogait más termelőkre. Ebben az esetben azonban az átruházott jövedelemtámogatási jogok egy része — de legfeljebb 15%-a — ellenszolgáltatás nélkül tagállam nemzeti tartalékába kerül.

A tagállamok megszerezhetik a jövedelemtámogatási jogokat azoktól a termelőktől, akik jogaikat részben vagy egészben önként átengedik. Ebben az esetben e jogok megszerzéséért a termelőket a nemzeti költségvetésből kifizetésben részesíthetik.

Kellően indokolt esetben a tagállam rendelkezhet úgy is, hogy a gazdaság eladása vagy egyéb módon való elidegenítése esetén a jogok átruházását a nemzeti tartalék kezelője intézze. Engedélyezheti a jövedelemtámogatási jogok azon részének ideiglenes átruházását, amelyekkel a termelő nem kíván élni.

A tagállam hozhat olyan intézkedéseket is, amelyekkel megakadályozható, hogy a jövedelemtámogatási jogok kikerüljenek az érzékeny övezetekből vagy azokból a régiókból, ahol a juhtartás a helyi gazdaság szempontjából különösen fontos.

Jogsabályi háttér: 2529/2001/9.

Nemzeti tartalék

A jövedelemtámogatási jogokra mindegyik tagállam nemzeti tartalékot köteles fenntartani és ebből juttathatnak jövedelemtámogatási jogokat a termelőknek. E juttatás során előnyben részesítik az új termelőket, a fiatal gazdálkodókat vagy az egyéb elsőbbségi termelőket.

Jogsabályi háttér: 2529/2001/9., 10.

Kiegészítő kifizetések

Évente kiegészítő támogatás fizethető a tagállamra meghatározott összegen belül, amennyiben:

- a termelő olyan egyedi termékeket állít elő, amely a helyi gazdaság vagy a környezetvédelem szempontjából fontos,
- az anyajuhra vagy -kecskére vonatkozó jövedelemtámogatás szintje alacsony az adott terület gazdasági szempontjait figyelembe véve,
- a termelők gazdaságainak szerkezetváltását, vagy a termelői szervezetek fejlesztését kívánják segíteni,
- a termelő a takarmánytermő területére, az adott évben nem kért egyéb címen támogatást,
- a termelő gazdaságának átruházása nélkül mond le jövedelemtámogatási jogáról,
- a juh- és kecskehús feldolgozás korszerűsítését, az értékesítés javítását kívánják előmozdítani.
- az állatbetegségek terjedésének megakadályozása érdekében kivételes támogatás adható az érintett piacok támogatására, szükséges mértékben és ideig.

A kifizetés évente történik október 16-a, és a következő év március 31-e között. A támogatás mértéke a piaci viszonyoktól független, és kifizetésük regionális alapon is történhet.

Jogsabályi háttér: 2529/2001/11., 22. II. melléklet

A juh és kecske piaci rendtartása az Európai Unióban

Közösségen kívüli országokkal folytatott kereskedelem

- Engedélyezés, általános import rendszer
- "A" kontingens
- "B" kontingens
- Tagállam adatszolgáltatása

- Vám, vámkontingensek, kiegészítő import vám

Engedélyezés

A juh-, és kecskehús termékek külpiaci kereskedelme import, illetve exportengedélyhez kötött. Az import- és exportengedélyek az egész Közösségben érvényesek, függetlenül attól, hogy melyik tagállamban adták ki.

Az engedélyt kérelmező biztosítékot köteles letétbe helyezni annak garantálására, hogy a termékeket az engedély érvényességi ideje alatt hozza be, illetve viszi ki, különben a biztosíték elvesz.

Jogszabályi háttér: 2529/2001/13.

Általános import rendszer

A külön nem szabályozott termékek importengedélye 3 hónapig érvényes. Az importengedély kérelmen és az engedélyen fel kell tüntetni a származási ország hozzájárulását. Az importot csak az engedélyen feltüntetett országból lehet lebonyolítani.

Az importengedélyt a kérelem beadásától számított öt munkanapon belül kell kiadni, melynek feltétele a letéti díj megfizetése.

A letéti díj megvonásra kerül, amennyiben az engedélyben meghatározott időszak alatt az importot nem, vagy csak részlegesen bonyolítják le.

Az importengedélyre vonatkozó letéti díj összege:

- élőállatonként 1 euró
- 100 kg egyéb termék esetén 7 euró.

Amennyiben az importengedély iránti kérelmet elutasítják, a kérelemben szereplő és elutasított megbízásra jutó letétet felszabadítják.

Jogszabályi háttér: 1439/1995.

"A" kontingens

1993-94-ben a kelet-közép-európai országok, valamint az Európai Unió társulási megállapodást kötött egymással, melynek keretében szállítási önkorlátozást vállaltak. A GATT/WTO Uruguayi Fordulóban megkötött Mezőgazdasági Megállapodás szerint az önkorlátozási mennyiségeket specifikus vámkontingenssé alakították.

Ezen országokból az élő juh és kecske, a frissen hűtött vagy fagyasztott juh- vagy kecskehús importja a GATT/WTO ország-specifikus vámkontingensek és kedvezményes kontingens-rendszerek keretében történik.

Az ország-specifikus kontingensen belüli import, illetve az Európai Unió és Bulgária, Csehország, Magyarország, Lengyelország, Szlovákia, Románia közötti társulási megállapodások keretein belüli import érvényes származási igazoláshoz kötött.

A származási igazolás akkor érvényes, ha azt jogszabályban meghatározott kiadmányozó hatóság jóváhagyta.

A jóváhagyás akkor érvényes, ha tartalmazza a kiadás helyét, idejét, az érvényesség végső időpontját, a kiadmányozó hatóság pecsétjét és az aláírásra jogosult aláírását.

A származási igazolás nyomtatvány sorszámozott, egy eredeti és három különböző színű másolati példányból áll, a kiadás napjától számított három hónapig, de legfeljebb december 31-ig érvényes.

A származási igazolás eredeti példányát egy másolattal az importengedély kérelemmel együtt kell benyújtani az illetékes hatósághoz. Október 1-jét követően azonban lehetőség van a következő év január 1-től március 31-ig érvényes származási igazolások kiadására is azzal a feltétellel, hogy ezeket január 1-jét megelőzően nem használják fel importengedély kérelmekhez.

Az eredeti példányt az importengedélyt kiállító hatóság megőrzi. Abban az esetben, amikor az engedélykérelem csak a származási igazoláson megjelenő mennyiség egy részére vonatkozik, a hatóság a származási igazoláson feltünteteti a felhasznált mennyiséget és pecsétjével hitelesíti.

Import engedély

Az importengedélyt a kérelem beadását követően legkésőbb egy munkanappal adják ki. A engedély a benyújtott származási igazolás érvényességének utolsó napjáig hatályos, de legfeljebb a származási igazolás kiadási évének utolsó napjáig. Indokolt esetekben azonban a tagállamok meghosszabbíthatják az importengedély érvényességét a következő év január 25-ig terjedő időszakra.

A tagállamok kötelesek minden év március 31. előtt tájékoztatni a Bizottságot a behozott mennyiségekről és az egyes szállító országokkal kapcsolatos körülményekről, például:

Importengedélyek csak a vonatkozó vámkontingensekben meghatározott mennyiségek keretein belül az azonos naptári évre kiadott érvényes származási igazolással kísért kérelemre adhatók ki. Az importengedélyek kiadása az "A" kontingens esetében nem letéti díjhoz kötött. Az importengedélyt a lejárat idejét követő öt napon belül le kell adni a kiadmányozó hivatalnak.

Az engedélykérelmeken és az engedélyeken fel kell tüntetni a származási ország nevét, az importálandó állatok nettó tömegét, és állatok számát.

Jogszabályi háttér: 1439/1995/8., 10., 11., 13., 14.

"B" kontingens

Az Uruguayi Fordulóban az Európai Unió vállalta azt is, hogy nyit egy nem ország-specifikus kontingenst is az egyéb beszállító országoknak, ez a "B" kontingens.

A nem ország-specifikus GATT vámkontingensek alá tartozó termékek importjához is engedélyre van szükség, az engedély kiadása származási igazoláshoz nem kötött.

Az év során az importengedélyeket az adott élősúly, illetve a vágott-test mennyiség időarányos részére adják ki. A kérelmezhető mennyiség teljes összegét az évenkénti vámkontingens rendeletek határozzák meg.

Az engedélykérelmeket az első három negyedévben a negyedév első 10 napja alatt, és utolsó negyedévre szeptember első 10 napja alatt lehet benyújtani.

A tagállamok az engedélykérelmeket vágott-test egyenértékben termékenkénti és származási országok szerinti bontásban továbbítják a Bizottság felé, legkésőbb az első három negyedév első tizenhatodik napján, illetve szeptember 16-án délután 5 óráig.

A Bizottság az első három negyedév mindegyikének első huszonhatodik napja és szeptember 26. előtt határoz termékenként és származási országoként arról, hogy:

- jóváhagyja az engedélyek kiadását a kérelmezett teljes mennyiségre, vagy
- valamennyi kérelmezett mennyiséget azonos százalékkal csökkenti.

A Bizottság mennyiségre vonatkozó határozatának figyelembevételével a tagállamok kiadják az engedélyeket az első három negyedév mindegyikének első harmincadik napján és szeptember 30-án, melyek a kiadási naptól számított három hónapig érvényesek.

Az engedélykérelmeken és az engedélyeken feltüntetik a származási ország nevét, az importálandó állatok nettó tömegét és az állatok számát is.

Az engedély kötelezi az importőrt, hogy a behozatalt a feltüntetett országból bonyolítsa.

A behozott, szabad forgalomba helyezett mennyiség nem haladhatja meg az importengedélyen feltüntetett mennyiséget;

Az importengedély kiadásának feltétele a letéti díj megfizetése annak szavatolására, hogy az importálás az engedély érvényességi ideje alatt megtörténjen. A letét részlegesen, vagy teljes egészében elkobzásra kerül, amennyiben a behozatalt nem, vagy csak részben bonyolítják le.

Az importengedélyekre vonatkozó letét összege: élőállatonként 1 euró, és egyéb termékek esetén 100 kilogrammonként 7 euró.

Jogszabályi háttér: 1439/1995/15., 16., 17., 18.

A tagállam adatszolgáltatási kötelezettsége a Bizottság felé

Az általános import rendszer keretén belül a tagállamok minden év július 15. és november 15. között tájékoztatják a Bizottságot, egyrészt a január-júniusi, másrészt a január-októberi

időszak alatt kiadott importengedélyek összesítéséről. Közlik továbbá évente január 31-éig, az előző év során kiadott importengedélyek végső összesített adatait is.

Az "A" kontingenssel kapcsolatosan a tagállamok telexen, vagy telefaxon minden hónap ötödik munkanapja előtt termékenkénti és származási hely szerinti bontásban tájékoztatják a Bizottságot azokról a mennyiségekről, amelyekre az előző hónapban

- import engedélyt adtak ki
- a kiadmányozó hivatalhoz visszaküldött import engedélyeket felhasználták.

Minden év július 15., szeptember 15. és november 15. előtt jelenteni kell egyrészt a január-júniusi, másrészt a január-augusztusi és január-októberi időszak alatt kiadott importengedélyek összesített adatait és január 31-e előtt az előző év során kiadott importengedélyek végső összesített adatait is.

A "B" kontingenssel kapcsolatosan a tagállamok minden év február 15., május 15., augusztus 15. és október 15. előtt tájékoztatják a Bizottságot a negyedévekre kiadott importengedélyek összesítéséről.

Az egyes Közösségen kívüli országból származó élőbárány, illetve a vágott állatok CIF áráról havonta, 15-én kell jelentést beadni.

A tagállamok minden hónap ötödik munkanapja előtt termékenkénti és származási hely szerinti bontásban tájékoztatják a Bizottságot azokról a mennyiségekről, melyekre az előző hónap során exportengedélyt adtak ki. Az exportengedély a kiadás napjától számított 3 hónapig érvényes. Az engedélykérelmen és az engedélyen fel kell tüntetni a célországot is.

Jogszabályi háttér: 3882/1990/1., 2., 1439/1995., 3719/1998.

Vámkontingensek felosztása a benyújtott import engedélykérelmekre

Az importengedélyek kiadásánál különféle módszert alkalmazhatnak:

- a kérelmek benyújtásának időrendi sorrendjét veszik figyelembe;
- a kérelmek benyújtáskor igényelt mennyiségek arányában történik a leosztás;
- a hagyományos importőrök igényét elégitik ki először,
- egyéb módszerek, amelyek alkalmazása során kerülni kell az érintett piaci szereplők bárminemű diszkriminálását.

Jogszabályi háttér: 2529/2001/14.

Vám, Kiegészítő import vám

A juh- és kecskehús termékekre a Közös Vámtarifában meghatározott vámtételeket alkalmazzák.

A behozatal miatti esetleges piaci problémák elkerülése érdekében a közös vámtarifában megállapított vámtételeken túlmenően, kiegészítő importvám vehető ki.

Kiegészítő import vámot alkalmazhatnak azokra a termékekre, amelyek behozatala

- zavarja a Közösség piacát
- amennyiben alacsonyabb áron történik, mint a Közösség által a Kereskedelmi Világszervezet (WTO) felé közölt szint (-“jelzőár”-),
- a behozatal mennyisége meghaladja az előző három év fogyasztás százalékában behozatalként meghatározott (“jelzőmennyiség”)-et.

A kiegészítő importvám kivetése szempontjából figyelembe vett behozatali árakat az adott szállítmány CIF behozatali ára alapján határozzák meg. E célból, a CIF behozatali árakat egybevetik a termék világszervi vagy közösségi behozatali piaci reprezentatív árával.

Jogsabályi háttér: 2529/2001/15.

A vágott juhok minősítésének közösségi rendje és a friss vagy hűtött vágott juhok közösségi szabványminőségének meghatározása

A vágott állatok minősítése céljából a következő meghatározásokat alkalmazzák:

hasított test: a levágott, kivéreztetett, kizsigerelt és megnyúzott egész állat teste, fej, láb, farok, valamint tőgy, genitáliák, máj és zsigerék nélkül. A vesék és a vesezsír a tökehús részét képezi;

hasított féltest: a nyaki, háti, ágyéki és keresztcsonti csigolya középpontján, valamint a szegycsont és a csípőízület középpontján keresztül. a test szimmetrikus kettévágásával kapott termék.

A tagállamok azonban az eddig alkalmazott meghatározásokat is alkalmazhatják.

A vágóhídon a hasított testek és hasított féltestek minősítését a vágástól számított egy órán belül el kell végezni, melynek során a kategóriát, a húsformát és a faggyússági osztályt jelölik.

A jelölést bélyegzéssel kell végezni, de ez tagállami engedély alapján egy megváltoztathatatlan, erős címkével is helyettesíthető.

A kategóriákat az alábbiak szerint jelölik:

L: a 12 hónapnál fiatalabb bárány vágott teste,
S: egyéb juh vágott teste.

A húsformákat az alábbi osztályokba sorolják:

S = elsőrendű
E = kiváló
U = nagyon jó

R = jó
O = megfelelő
P = gyenge

A faggyúsági osztályokban az

1 = alacsony
2 = csekély
3 = átlagos
4 = magas
5 = nagyon magas faggyúréteget jelent.

A 13 kg-nál kisebb hasított súlyú bárányok esetében a tagállamok az alábbi minősítési kritériumokat alkalmazhatják:

- a.) tőkehústömeg, (kevesebb, mint 7 kg, 7,1 – 10 kg, 10,1 – 13 kg)
- b.) hússzín, (világos rózsaszín = I. osztályú, más szín = II. osztályú)
- c.) faggyúréteg (1-2-3 faggyúsági osztály).

Azok a tagállamok, amelyek élni kívánnak ezzel a lehetőséggel, a Bizottságot és a többi tagállamot erről értesítik.

Vágóhídi minősítés ellenőrzése

A vágóhídi minősítés ellenőrzését előzetes bejelentés nélkül, egy, a tagállam által kijelölt független testület, a közösségi vizsgálati csoport végzi, amely legfeljebb hét tagból áll. Tagjai:

- legalább két bizottsági szakember, akik közül az egyik a küldöttség vezetője,
- az érintett tagállam egy szakértője,
- a többi tagállamból legfeljebb négy szakértő.

A helyszíni vizsgálatok

- a vágott juhek közösségi minősítés rendjének betartására, és a
- a minősítési rend szerinti piaci árak kialakítására terjednek ki.

A bizottsági ellenőrzésen túli helyszíni vizsgálatokat tagállamonként rendszeres időközönként kell elvégezni. A vizsgálatok gyakorisága az illető tagállamban előállított juhhús mennyiségétől függ.

Minden tagállam a Bizottság által meghatározott követelmények szerint szervezi meg a területén az ellenőrző vizsgálatokat. E célból a tagállamok részleges vizsgálati programot nyújtanak be a Bizottságnak.

A vizsgálat programját a Bizottság hagyja jóvá a tagállamokkal folytatott egyeztetést követően.

Minden minősítést végző vágóhídon legalább 3 havonta kell az ellenőrzést elvégezni, és az ellenőrzésbe legalább 50, szűrőpróbával kiválasztott állatot kell bevonni.

A vizsgálati csoport a vizsgálat eredményeit kiértékeli és a vizsgálatról, valamint a következtetésekről jelentést készít. A jelentést haladéktalanul megküldi az érintett, majd ezt követően a többi tagállamnak is.

A szakértők a vizsgálat során szerzett információkat személyes céljaikra nem használhatják, nyilvánosságra nem hozhatják.

Vágóhídi árjelentés

A tagállamok hetente értesítik a Bizottságot a minősítési rend különböző osztályaira vonatkozóan jegyzett piaci árakról. Ezek a piaci árak a vágóhídra történő belépéskor érvényes árak, amit a közösségi eredetű bárány vágóhídra történő szállításáért a szállítónak áfa nélkül fizetnek. Ez az ár a vágóhídi akasztóhorgon mért és minősített hasított súly 100 kg-jára vonatkozik. A Bizottság a benyújtott információkat a beszámolók és javaslatok elkészítésére használják fel.

Jogszabályi háttér: 461/1993/1., 4., 5., 6., 7., 9., 823/1998/1., 2137/1992/7.

A juh- és kecskeállomány statisztikai felmérése tagállami szinten

Gyakoriság, felmérési kör

A tagállamok a területükön élő juhállományról évente december első napjaira statisztikai felmérést készítenek.

A felmérés kiterjed:

- az 1 hektár, vagy annál nagyobb mezőgazdaságilag hasznosított területtel rendelkező mezőgazdasági birtokokra,
- az 1 hektárnál kisebb mezőgazdaságilag hasznosított területtel rendelkező birtokokra, ha termelésük bizonyos hányadát értékesítésre szánják, vagy termelésük a tagállam által meghatározott minimum szintet eléri.

Az ettől eltérő értékhatárt alkalmazni kívánó tagállamoknak ezt úgy kell meghatározniuk, hogy csak a legkisebb – együttesen legfeljebb az összes standard fedezeti hozzájárulás 1 %-át kitevő – birtokokat zárják ki a felmérésből. A felmérésnek az állomány 95 %-ára ki kell terjednie, a felmérésbe be nem vont állományra becslést kell alkalmazni.

A tagállamok külön, vagy a juh-állománnyal együtt statisztikai felmérést készítenek a kecskeállományról is:

- évente, december első napjaira, amennyiben a kecskeállomány az 500 000 darabot eléri, vagy meghaladja,
- öt évenként legalább egyszer, amennyiben a kecskeállomány 500 000 darabnál kevesebb.

A tagállamoknak lehetőségük van a statisztikai felmérések helyett adminisztratív forrásokat is felhasználni.

Kategóriánkénti összetétel

A felméréseket úgy kell végezni, hogy azok a juh- és a kecskeállományoknak legalább a következő kategóriánkénti bontását biztosítsák:

A. Juhok, összesen:

A.1 Anyajuhok és tenyészszerkék:

A.1.1 Tejelő anyajuhok és tenyészszerkék;

A.1.2 Egyéb anyajuhok és tenyészszerkék;

A.2 Egyéb juhok.

B. Kecskék, összesen:

B.1 Anyakecskék és tenyészgidák:

B.1.1 Anyakecskék;

B.1.2 Tenyészgidák;

B.2 Egyéb kecskék.

Mentességek

a) azon tagállamok számára, amelyek juhállománya a felmérés idején kevesebb, mint 2.500.000 darab, az A.1 kategórián belüli bontás szabadon választható;

b) azon tagállamok számára, amelyek kecskeállománya a felmérés idejében kevesebb, mint 500.000 darab, a B.1 kategórián belüli bontás szabadon választható;

c) azokban a tagállamokban ahol a kecskeállomány kevesebb 500.000 darabnál a B. kategóriában említett főösszegeket felbontás nélkül, becsléssel állapítják meg azon évek mindegyikére vonatkozóan, amelyekre a felmérés nem terjed ki;

d) azon tagállamok, amelyekben az A.1.1 kategória állománya nem éri el az A.1 kategória 1%-át, jogosultak arra, hogy az adatot becsléssel, vagy egyéb források alapján állapítsák meg.

Pontosság

A felméréseket teljes körű összeírás formájában vagy reprezentatív mintavétellel kell lefolytatni. Az egyes tagállamok esetében a mintavételi hiba nem haladhatja meg az összes juh és kecske-állomány 2 %-át.

Az adatszolgáltatás határideje

A tagállamok a Bizottságot a felmérések előzetes eredményeiről és a kiegészítő becslésekről március 1-ig értesítik. A regionális bontású adatok közzéadási határideje május 15.

A tagállamok az országos szintű felmérések végleges eredményeit páratlan években a bizottság által az állományra meghatározott méretosztályok szerinti bontásban szolgáltatják, erről a Bizottságot május 15-ig értesítik.

Vágási statisztikák

A tagállamok havi statisztikát készítenek a vágóhídon levágott, emberi fogyasztásra alkalmas juh és kecske darabszámáról és hasított súlyáról a következő kategóriák szerint:

- Juh összesen,
ebből: bárány
- Kecske, összesen.

Termelési előrejelzések

A tagállamok a felmérési eredmények és az egyéb rendelkezésre álló információk alapján naptári félévenként előrejelzést készítenek a levágásra kerülő juh és kecske darabszámáról, valamint az élő juhek és kecskék állományáról, a Közösségen belüli és azon kívüli kereskedelem várható alakulásáról. Az első és második féléves időszakra vonatkozó előrejelzéseket a felmérést követő március 1-je előtt kell benyújtaniuk a Bizottságnak.

A Bizottság, a tagállamokkal konzultálva, megvizsgálja:

- a felmérések eredményeit;
- a felmérések eredményeinek és a becsléseknek a megbízhatóságát,
- azon technikai nehézségeket, amelyek különösen a felmérések és becslések készítéséből és lebonyolításából erednek.

A tagállamok a Bizottságot minden olyan módszertani, vagy egyéb változásról – a változás hatályba lépését követő három hónapon belül - tájékoztatják, amely lényegesen befolyásolhatja a statisztikát. Az ilyen bejelentésekről a Bizottság értesíti a többi tagállamot.

Jogszabályi háttér: 25/1993., 25/1994/2., 3., 4., 434/1994/2., 3., 4. I., II., III. melléklet

A juh és kecske piaci rendtartása az Európai Unióban

Belső piacsabályozási eszközök

- Árjelentési rendszer, árjegyzés, magántárolás
- Anyajuh, anyakecske jövedelemtámogatása
- Kiegészítő jövedelemtámogatás

- Jövedelemtámogatás kifizetés, egyéni határértékek
- Jövedelemtámogatási jog átruházása
- Nemzeti tartalék, kiegészítő kifizetések